

O B S A H

Předmluva	6
1. SOCIÁLNÍ LÉKAŘSTVÍ V SOUSTAVĚ LÉKAŘSKÝCH VĚD	8
1.1. Sociální lékařství jako vědní obor	9
1.2. Sociální lékařství jako předmět výuky	12
1.3. Sociální lékařství jako teoretická základna zdravotnické praxe	14
1.4. Stručné dějiny zdravotní péče a sociálního lékařství	16
2. TEORIE ZDRAVÍ	34
2.1. Zdraví a nemoc člověka	34
2.2. Přehled názorů na vznik nemoci	36
2.3. Příčiny nemoci a jejich ovlivnitelnost	40
2.4. Přirozená historie nemoci	46
2.5. Nozologie, názvosloví a klasifikace nemocí	54
2.6. Společenský a ekonomický význam nemocí	57
3. METODY STUDIA ZDRAVOTNÍHO STAVU OBYVATELSTVA	62
3.1. Metodická základna, obsah a úkoly studia zdravotního stavu obyvatelstva	62
3.2. Obyvatelstvo a jeho charakteristiky	66
3.2.1. Pojem demografie	66
3.2.2. Základní metody zjišťování demografických jevů	66
3.2.3. Populační základna	68
3.2.4. Populační procesy	74
3.3. Přínos zdravotnického informačního systému pro studium zdravotního stavu obyvatelstva	83
3.3.1. Statistika příčin smrti	84
3.3.2. Statistika nemocnosti spojená s pracovní neschopností	86
3.3.3. Statistika nemocnosti hospitalizovaných osob	87
3.3.4. Statistika povinně hlášených nemocí	88
3.3.5. Ostatní formy rutinní zdravotnické statistiky	89
3.3.6. Potřeba výběrových šetření	89
3.4. Měření zdravotního stavu obyvatelstva	91
3.4.1. Popis zdravotního stavu obyvatelstva	95
3.4.2. Studium a měření vztahů charakterizujících zdraví populace	117
4. SOCIÁLNÍ HODNOTY V PĚČI O ZDRAVÍ	138
5. SYSTÉM PĚČE O ZDRAVÍ	147
5.1. Obecná teorie systémů	147

5.1.1.	Teoretická východiska	147
5.1.2.	Metodologické principy	150
5.2.	Systémové pojetí péče o zdraví	154
5.2.1.	Struktura a obsah	154
5.2.2.	Zdroje zdravotní péče	157
5.2.3.	Potřeba zdravotní péče	158
5.2.4.	Zdravotnické služby	160
5.2.5.	Informace a komunikace	166
5.3.	Články řídícího procesu	169
5.3.1.	Organizování	170
5.3.2.	Vytváření problémů	170
5.3.3.	Definování cílů	171
5.3.4.	Plánování	172
5.3.5.	Rozhodování	174
5.3.6.	Vedení a ovlivňování lidí	175
5.3.7.	Kontrola	176
5.3.8.	Vyhodnocení	177
5.4.	Cílově plánované programy	181
5.4.1.	Zdravotně politická východiska	182
5.4.2.	Situační analýza	183
5.4.3.	Definování problému a stanovení cílů	184
5.4.4.	Anticipace a analýza potíží	185
5.4.5.	Volba strategie a rozpis úkolů	185
5.4.6.	Sepsání a schválení projektu	186
5.4.7.	Zdravotnické programy v praxi	186
6.	PROGRAM SVĚTOVÉ ZDRAVOTNICKÉ ORGANIZACE	
	ZDRAVÍ PRO VŠECHNY DO ROKU 2000	188
6.1.	Potřeba nové strategie péče o zdraví	188
6.2.	Základní údaje o světové zdravotnické organizaci	190
6.3.	Příprava, vyhlášení a konkretizace programu ZPV	192
6.4.	Struktura a navázost programu ZPV	195
6.5.	Primární zdravotní péče	203
6.6.	Posilování a rozvoj zdraví	204
6.7.	Počáteční úkoly programu ZPV	206
6.8.	Problémy s realizací programu	207
	Příloha I. - Deklarace z Alma-Aty 1978	211
	Příloha II. - Ottawská charta posilování a rozvoje zdraví (health promotion)	214

Příloha III. - Slovníček anglických termínů používaných v programu SZO	
Zdraví pro všechny do roku 2000	219
Výběr z použité a doporučené literatury	239